

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก
ของสตรีไทยมุสลิม จังหวัดกระบี่

สาวตรี พรสินศิริรักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยมุสลิม จังหวัดกระบี่
(FACTORS RELATED TO CERVICAL CANCER SCREENING BEHAVIOR AMONG THAI-MUSLIM WOMEN KRABI PROVINCE)

สาวตรี พรสินศิริรักษ์ 4737484 PPHP/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D., นิรัตน์ อิมามิ, Ph.D.,
วันเพ็ญ แก้วปาน, ศ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยมุสลิม จังหวัดกระบี่ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ สตรีไทยมุสลิมที่มีอายุระหว่าง 35-60 ปี และแต่งงานแล้ว ซึ่งสุ่มเลือกตัวอย่างโดยวิธีแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 435 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ความรู้-การรับรู้ และพฤติกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ (Multiple Classification Analysis : MCA)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม โดยส่วนรวมมีความสัมพันธ์และสามารถอธิบายพฤติกรรมการไปรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยมุสลิมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) โดยปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อและปัจจัยเสริมสามารถอธิบายพฤติกรรมการไปรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยมุสลิมได้ร้อยละ 32 ($R^2 = 0.322$) ส่วนตัวแปรใน 3 กลุ่มปัจจัยที่พบว่ามีความสัมพันธ์และสามารถอธิบายพฤติกรรมการไปรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีไทยมุสลิมได้มากที่สุด คือ ความรู้เรื่องโรคมะเร็งปากมดลูก ($Beta = 0.38$) รองลงมาได้แก่ อายุ ประสบการณ์ที่มีต่อโรคมะเร็งปากมดลูก การรับรู้ความสามารถตนเองต่อการไปรับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก แรงสนับสนุนจากบุคคลภายในครอบครัว และความมิดชิดของสถานที่ทำการตรวจ ($Beta = 0.16, 0.15, 0.15, 0.12$ และ 0.10 ตามลำดับ)

คำสำคัญ : พฤติกรรมการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก / สตรีไทยมุสลิม / จังหวัดกระบี่

185 หน้า

**FACTORS RELATED TO CERVICAL CANCER SCREENING BEHAVIOR
AMONG THAI-MUSLIM WOMEN KRABI PROVINCE.**

SARWITREE PORNSINSIRIRUCK 4737484 PPH/M

**M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCE**

**THESIS ADVISORS: MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D., NIRAT IMAMEE,
Ph.D., WONPEN KAEWPAN, Dr.P.H.**

ABSTRACT

The objective of this survey research was to assess factors related to cervical cancer behavior of Thai Muslim women in Krabi province. 435 married Thai Muslim women aged between 35 and 60 years were selected for interview. Structured interview questionnaires regarding knowledge, perception, and behavioral practices about cervical cancer, and its screening, were used to collect data. The data was analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, Multiple Classification Analysis.

Results of the study revealed that predisposing, enabling, and reinforcing factors as a whole were significantly related to the screening behavior of the sample group ($p < 0.05$). About 32 percent of variance of the cervical cancer screening behavior of the sample Thai Muslim women could be explained by these three factors ($R^2 = 0.322$). When each variable was further analyzed, it was found that knowledge about cervical cancer was the best predictor of cervical cancer screening behavior (Beta=0.38) followed by age, experience of cervical cancer, perceived self-efficacy to seek early cervical cancer screening, social support from family members, and privacy of the screening room at the health care center (Beta=0.16, 0.15, 0.15, 0.12, and 0.10 respectively).

**KEY WORDS : CERVICAL CANCER SCREENING BEHAVIOR/ THAI-
MUSLIM WOMEN / KRABI PROVINCE**

185 p.